

SZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

Budapesti hivatalban étvéd.	16 kor.
Évi előfizetésre	4 "
Ityben hához hordva	5 "
Évi előfizetésre	20 kor.
Negyedévre	5 "
Postán szállítva	5 "
Évi előfizetésre	24 kor.
Negyedévre	6 "
Egyes szám ára 5 fillér.	

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a hétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

XXIII. évfolyam 15. szám.

Nagyvárad

Csütörtök, 1917 január 18.

Támadnak az oroszok és az oláhok.

Visszaverjük őket.

Keleti harctér. Budapest, január 17. (Hivatalos.) Mackensen vezértábornagy harcsonala. Vadeninél előretolt román biztosító csapatokat tulnyomó ellenséges erők elől a fő biztosító vonalra vettük vissza. Az ellenség egy támadását Vadenitől nyugatra mintegy 2 Km-re levő állásaink ellen zárótűzünkkel megállítottuk.

József főherceg vezéreszredes hadseregharcsonala. A Casinu és a Susita völgy között az oroszok és a románok nagy erővel támadásba mentek át.

Az ellenségnek sikerült az egyik magaslaton lábát megvetnie, míg az arcvonal többi részén mindenütt teljesen visszavertük.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregharcsonala. Lényeges esemény nem volt.

Olasz harctér. Budapest, január 17. (Hivatalos.) A Karszt fensík és a Wippech völgyben a tüzérségi tevékenység ismét feléledt.

Délkeleti harctér. Budapest, január 17. (Hivatalos.) Nincs különös esemény. Höfer

Az antant újabb jegyzéket intéz Görögországhoz.

— Csak 36 órai haladékot ad. —

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Milanói lapok szerint az antantnak Görögországhoz intézendő újabb jegyzékének a szövegét az antant kormányok már megállapították.

A jegyzék Görögországnak csak 36 óra haladékot ad a kívánságok teljesítésére. Ezen ezért a szaloniki események gyors cselekvését kényszerítenek ki.

A béke gondolata napirenden marad.

Zürich, január 16. Az observatore egyik újabb cikkében igen optimisztikusan ítéli meg a béke ügyét. A cikk kifejti, hogy minden egyéb szemponttól, a jegyzékek tartalmától is eltekintve, a békejegyzékek igen kedvező eredményt értek el, amely eredmény abban keresendő, hogy a béke gondolata ezáltal felszínre került. A béke ügye többé nem fog lekerülni a napirendről, úgy hogy azok, akik benne reménykednek, nem fognak csalódni.

Tüzérségünk Galac alatt.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Hágából jelentik: A Daily Telegraph hivatalosan jelenti Pétervárról:

Galac védelmében nem sok lehetőségre számíthatnak. Az ellenség hatalmas tüzérséggel vonul a város ellen. Galac lángokban áll.

Az oláh csapatok rosszul hántak a velük menekülő oláhokkal.

Illetékes helyről, ahol a Romániából visszatért oláh lakosság bűnbánó vallomása alapján a történetekről hűen vannak tájékozva, az oláh csapatoknak a velük menekülő oláhokkal szemben tanúsított bánásmódjáról a „Brassói Lapok“ a következő információt kapta:

„Az oláh katonák az első parctól kezdve éreztették az Erdélyből velük együtt visszavonuló fajtestvéreikkel, hogy terhükre vannak. A katonák szinte lenézték a menekülő erdélyi oláhokat, akik elleni gyűlöletüket csak fokozta, hogy különben is hiányos konyhák főztét és élelmiszereiket meg kellett velük utközben osztaniok. Az oláh csapatok teljesen demoralizáltak futottak Erdélyből és politikussik mellett, akiknek katasztrófájukat köszönhették, a rájuk zúdult háborus szenvedésekért az erdélyi oláhoknak éppen azt a részét okolták, a melyik most velük tartott és ezáltal bűnbánásról bizonyosságot szolgáltatott.

A menekülő erdélyi oláhokat szidalmazták, lökdösték, sőt nem egy esetben fegyvert is használtak ellenük.

De még a katonáknál is nagyobb gyűlölettel fogadták fajtestvéreiket az oláhországi oláhok. Egyes községekbe egyáltalában be sem engedték őket, sőt még élelmet sem adtak nekik. Beszéli, hogy a Szinája melletti Tulcában egy erdélyi oláh családot a feldühödött parasztok agyonverték. Ennek a leírhatatlan ellenszenvnek az az oka, hogy a romániai nép közvetve az erdélyi oláhok bizonyos részét teszi felelőssé a Romániában feléledt és a katasztrófához vezető háborus örületért.

Es a helyzet magyarázza meg, hogy miért térnek most oly tömegesen vissza hársjukba azok is, akiknek nem kellett volna eltávozniok.

Kina békevágya.

Lugauo, február 17. A kínai köztársaság Wilsonnak a béke érdekében tett lépését melegen üdvözölte, kinyilatkoztatta föltétlen békevágyát és késznek mondja magát, hogy a semlegeseknek a béke érdekében teendő minden lépéséhez csatlakozik.

A Szigligeti-Társaság ujjászervezése.

A választmány javaslata.

A Szigligeti-Társaság választmánya tegnap délután fél 6 órakor tartotta ülését a városbáza tanácstermében, még pedig élénk látogatottság mellett. Ott voltak a gyűlésen dr. Adorján Armin elnöklésével dr. Vucskics Gyula, dr. Némethy Gyula, dr. Kozáry Gyula, Sas Ede, dr. Krüger Aladár, Nosz Gusztáv, dr. Papp János, Fehér Dezső, dr. Böszörményi Géza, Láng József, Kocsán János, Báthory Ferenc.

Dr. Adorján Armin nyitotta meg a fontos ülést, utalva arra, hogy a Társaság feledhetetlen nagynevű elnökével szemben már a temetés alkalmával lerőtt a kegyelet adóját, de emléke megörökítéséről, tisztelése és hála kifejezéséről másképpen is gondoskodni kíván.

Azokra, akik a Társaság kulturális hivatásának tudatával bírnak s azt fenn akarják tartani: nehéz feladat hárul: gondoskodni kell megfelelő szervezetről és vezetésről. Az előkészítő bizottság e téren elvégezte munkáját és a javaslatait elő fogja adni. Mindenekelőtt jelenti, hogy a Társaság két eddigi érdemű oszlopos vezető emberét: Hoványi Géza udvari tanácsos országgyűlési képviselőt és Imrik Péter kuriai bírót tiszteletbeli elnökké öhajjták megválasztani. (Általános helyeslés.) Ugyancsak általános öhaj, hogy dr. Cziffra Kálmán főispán a tiszteletbeli tagok zorába megválasztassék. (Éljenzés.) Dönteni kell azonban az elnökség kérdésében s kéri a jelenvöltoakat, sziveskedjenek e kérdéshez hozzá szólni.

Ki lesz az új elnök?

Kozáry Gyula és Sas Ede az elnöki tisztre dr. Adorján Armin ajánlják, aki évtizedek során oly sok érdeműt szerzett nemcsak a társaság, de egész Nagyvárad kulturájának szolgálatában. Dr. Adorján Armin azonban elhárítja magától e megtiszteltetést, mert a társaság vezetését hivatásszerű író kezében szeretné látni s Sas Ede ajánlja elnöknek. (Általános helyeslés.)

Sas Ede érzi e megtiszteltetés súlyát, de felelősségét is csak azért vállalja el e nagy és szép feladatot, mert él benne a vágy, hogy a Szigligeti Társaság céljait szolgálhassa s mert meg van győződve, hogy munkájában a társaság számos, nála sokkal tehetségesebb tagtársa támogatni fogja. Az elnökséget úgy érzi, hogy reá több teher, több munka hárul a Szigligeti Társaság működésében s melegen megköszönve az előlegezett, kitüntető bizalmat, kéri is a társaságot, vegyék őt körül teljes lelkesedéssel, teljes becsavággal, hogy a Társaság eleget tessen mindazon feladatoknak, amelyeket az új kor, a fejlődő élet tőle megkövetelnek.

Az elnök kimondja, hogy a választmány egyhangulag Sas Ede ajánlja a közgyűlésnek a Társaság elnökéül.

A választmány javaslata a vezetőség többi tagjaira nézve a következő:

Elnök: Sas Ede.
Alelnökök: Dr. Adorján Armin (ügyvezető alelnök), dr. Krüger Aladár.
Főtákos: Kocsán János.
Titkárok: Nosz Gusztáv, dr. Papp János.
Főpénztáros: Láng József.
Ellenőr: Vucskics Jenő.
Ügyész: Dr. Böszörményi Géza.
Könyvtáros: Báthory Ferenc.

Választmány:

Dr. Gyémánt Jenő, Huzella Gyuláné, K. Mihály Elvira, ösv. dr. Személyi Kálmán, Antal Sándor, Bodnár János, Erdélyi Miklós, Fajth Ágoston, Fehér Dezső, dr. Gyamánt Jenő, Hegedüs Nándor, dr. Hoványi Gyula, Huzella Gyula, Karácsonyi Géza, dr. Kecskeméti Lipót, Kőszeghy József, Kozáry Gyula, Lútsos Odón, Marton Manó, Nadányi Zoltán, Nagy Márton, dr. Nagy Vilmos, dr. Némethy Gyula, dr. Papp Károly, Pásztor Ede, Pásztor Ferenc, dr. Pelle János, Serényi Gusztáv, dr. Sigmund Andor, Sulyok István, dr. Tóth Ferenc, dr. Várady Odón, dr. Várnai Ferenc, dr. Vucskics Gyula.

Szaksztyályok:

Irodalmi szaksztyály:

Elnök: Antal Sándor.
Tagok: Bihari Ákos, Dutka Ákos, Nadányi Zoltán, Tabéry Géza, Zilahy Lajos.

Művészeti szaksztyály:

Elnök: Dr. Némethy Gyula, társelnök: Karácsonyi Géza, Antal Sándor.
Tagok: Dutka Ákos, Kőszeghy József, Mikeš Odón, Tibor Ernő.

Ünneprendező szaksztyály:

Elnök: Fehér Dezső.
Tagok: Nosz Gusztáv, Erdélyi Miklós, Fried János, Karácsonyi Géza, Pásztor Ede, Pásztor Ferenc.

Pénzügyi szaksztyály:

Elnök: Pásztor Ferenc.
Tagok: Dr. Tóth Ferenc, dr. Sass Elemér, Hegedüs Nándor, dr. Papp Károly, dr. Várnai Ferenc, dr. Várdi Odón.

Népkönyvtári szaksztyály:

Elnök: Dr. Adorján Armin, h. elnök: Nagy Vilmos.

Az alapszabályok módosítása.

A közgyűlést a Társaság január 28 án, vasárnap délelőtt tartja meg. Ezután Kocsán János előterjesztette az alapszabályok megfelelő módosításait az új munkaprogramnak megfelelően.

Az alapszabályok tárgyalása során szólt fel Fehér Dezső s azt esetezte, hogy amily eleven és érdemes működést fejtejt ki alapítása első idejében a Társaság, éppen oly stagnálás állott be működésében az utóbbi időben. Ezt az új korszakban modern életnek kell fölvaltani. A Társaság nem áll egyetlen irodalmi irány szolgálatában sem, de igenis kultiválni akar mindegyik igaz értelműt, amely az irodalmi élet fejlődésében felmerül. El kell dobnunk az avult formákat s a megbecsülendő hagyományok megőrzésével szolgálni a Társaságban a magyar kultúra ügyét. (Helyeslés.)

Uj tagok.

Ezután egész sereg új tagot vettek föl, bizonyosságul annak, hogy a társaság kebelebe új élet költözik.

Az új tagok: Dr. Vass Bertalan, Karácsonyi Géza, Erdélyi Miklós, Pásztor Ferenc, Pálffy Béla váradszőlősi pészános, dr. Papp Károly, Csóor Lajos, Vidosits Gyula, Sas Dezső, Hill László a Tiszántúl, Hegedüs Nándor, Székely János, Komos Ferenc, Barza Ferenc s Szabadság, Perédy György, Kovács Béla, Darvas Vilmos, Korda Sándor, Papp Jenő, Zoltán Jenő a Nagyvárad Napló, szerkesztője és munkatársai, Pásztor Ede a Friss Újság szerkesztője, Antal Sándor, Zilahy Lajos, Huzella Odón, Branyiczky Dezső írók, Tóth Elek, Sik Rezső, Bihari Ákos a Szigligeti színház művészei, Tompa Kálmán színigazgató, Várdi Aladár, Bodnár János a nyilvános könyvtár igazgatója, dr. Sass Elemér, dr. Fried János, dr. Kohányi Rezső.

Járórharc nyugaton.

Berlin, január 17. A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctör.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadserege. Az arevonal több pontján a tüzérségi harc hevessége növekedett.

Az Ypern hajlásban egy ellenséges vállalkozást útegeink csatájában elfojtottak.

Járóreink sikeres vállalkozással Le Charchenál, Oullemurtnál és Perrotól nyugatra 27 foglyot és 1 géppuskát szállítottak be.

A német trónörökös hadcsoportja. A hannoveri gyalogosok és utászok a Combera magaslatoikon véghezvitt hatácos robbantások után benyomultak az ellenséges állásba, leverték az árok védőit és több fogollyal tértek vissza állásaikba.

Véresen visszaverjük a támadó ellenséget.

Keleti harctör.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala. A heves tüzérségi tüzet délután orosz támadások követték a Smorgontól délre levő állásaink ellen, amelyeket visszavertünk. A keskeny harcvezonalon benyomult ellenséget visszavetettük.

Az állást teljes egészében tartjuk. Számtalan orosz halott borítja a támadás területét.

Az új folyamán több ponton vonalaink ellen előrenyomuló felderítő osztagokat és portyázó különítményeket utasítottunk vissza.

József főherceg vezérezredes harcvonala. A keleti Kárpátokban német vadászok támadó csoportja az Aranyos Bástyától északra a Comanon több orosz és 1 géppuskát hoztak be az ellenséges árkokból. A Casiau és Susita völgy között a oroszok és románok az utolsó harcokban elragadt magaslati állások ellen nagy tömegekkel elkeseredetten folytatták támadásaikat. Az egyik kúpon sikerült lábukat megvetniök. Valamennyi többi ponton nagy veszteség mellett véresen visszavetettük őket.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja. A Bária és Galac között elterülő mocsaras lapályon előretolt török őrségek Vadeninél tulnyomó ellenséges erők elől visszavonultak a biztosító vonalba.

Laburtea ellen előnyomuló orosz osztagokat tüzérségünk tüzzel megállásra kényszerítette.

Macedóniai front.

A helyzet változatlan.

Decemberi repülőtevékenység.

Noha december havában a kedvezőtlen időjárás viszonyok a repülőtevékenységet lényegesen korlátozták, repülőink és elhárító alakulásaink tetemes veszteséget okoztak az ellenségeknek. Mi 17 repülőgépet, míg az ellenség 66 repülőgépet veszített. Légiharoban elpusztítottunk 48 at. Alulról leöltünk tizenhatot, leszállás folytán elveszítették kettőt.

Ezekből 22 gép birtokunkban van, míg valainkon túl 44 repülőgép lezuhanását figyeltük meg.

Ludendorff, első főszállásamester.

Február elsejétől tengeris kenyeret eszünk.

**16 százalék lesz
a kukoricaliszt.**

Es évben abban reménykedett a közönség, hogy a tavalyi gyenge tengeris termés folytán elkerüljük a tengeris kenyeret; nem kell a buza- és rozslisztebe tengerilisztet keverni.

Az előző évben ugyanis olyan tengerivel vegyített búzaliszteket és tengeris kenyeret szolgáltatott ki a közönség részére, amely igazán ehetetlen volt. Nem lehet csodálkozni, ha ilyen körülmények között a háta is borsózik a közönségnek, ha a tengeris lisztre és kenyérre gondol.

Már hetek óta hirtelen jár, hogy ez évben is részünk lesz a tengeris kenyérben.

A híresztelés igaznak bizonyult; most már kétségtelen, hogy fogyasztanunk kell, vagy akarjuk vagy sem, a kukoricaos kenyeret, még pedig nem is olyan messze van ez a boldog állapot.

Báró Kúthy Lajos, az Orsz. Közélelmezési Hivatal vezetője leiratot intézett Nagyváradi városához és Biharmegyéhez s kijelenti, hogy a február hóra járó lisztmennyiség kiutalásánál akként intézkedett, miszerint a kiutalt liszt egyrészt tengeriliszten kapja ugy a vármegye, mint a város a Haditermék Részvénytársaságtól.

A vármegye egyrésztének lakóit alig érinti ez a rendelkezés, mivel az ottani lakosság a békeidőben is részben, vagy egészben kukoricaliszteket használt fel a kenyérsütéshez. Nagyváradon azonban csak a szükség kényszeríti rá a lakosságot a kukoricaos kenyér fogyasztására.

Különben a kukoricaos kenyér, ha azt megfelelően készítik, egyáltalán nem rossz, sőt elég tápláló. De a multban ott volt a hiba, hogy penészes, romlott tengeriből készült a liszt egyrészt, ami a többi, jó kukoricaliszteket is elrontotta. Továbbá a kukoricaliszteket legfeljebb három hétig áll el a jó búzaliszthez vegyítik, ehetetlenné válik az ilyen vegyítékből készült kenyér.

Mint értesülünk, az a terv, hogy a kukoricaliszteket Nagyváradon a kiadandó liszt mennyiség 16 százaléka lesz. Ezt a mennyiséget nem vegyítik a búzalisztevel, hanem külön szolgáltatják ki. Így aztán ki-ki úgy használja fel, ahogy körülményeinek legjobbban megfelel.

* Gyönyörű rózsás arc a nő legszebb díszje. Az első ránca a szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a megbecsülhetetlen Y-PO krém és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát eltünteti a ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörösséget. Kapható: Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B Rimandóczy-palota.

Wilson újabb békekisérlete.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Zürichből jelentik: Housse ezredes, Wilson barátja rövidesen Európába érkezik.

Wilson küldi őt azon megbizással, hogy további tárgyalásba bocsátkozzék a hadviselő felek diplomációjával azon irányban, hogy újabb békejavaslat sikerre vezetne-e avagy sem.

Ez lesz Wilsonnak az utolsó kísérlete a béke helyreállítása érdekében; ha kísérletével ismét kudarcot vall, többé nem próbálkozik meg béketárgyalások kezdeményezésével.

Ha később, egykor béketárgyalásra kerül majd a sor a győzők és a legyőzöttek között, Wilson ezen tárgyalásokon nem fog részt venni.

Genfi jelentés szerint még január hóban elküldi a hadviselő felekhez újabb jegyzékét.

Görögország elfogadta az antant követelését.

Budapest, jan. 19. (Saját tudósítónktól.) A Reuter ügynökség jelenteti Athénből:

Görögország a szövetségek követeléseit egész terjedelmében elfogadta.

Svájc mozgósít?

Zürich, január 17. A lapok ma külön kiadásban hozták a szövetség közlését, amely szerint a svájci határon kiterjedtebb elővigyázati intézkedések történtek. Evéghől a második divíziót mozgósítják, az ötödik hadosztályt pedig kiegészítik.

A szövetség tanács váratlan rendelkezése nagy feltűnést keltett, de általános az a feltevés, hogy a hadviselő felek a jövőben is megóvják Svájc semlegességét.

Svájc semlegességének megvédése.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Illetékes diplomáciai körökből származik az a bécsi hír, amely szerint ott kijelentették, hogy a svájci hírek nagy meglepedést keltettek (t. i. hogy Svájc fegyverrel is kész megvédeni semlegességét.) Mi ugyanis mindig tisztelgetben tartottuk Svájc semlegességét, míg Franciaország, általában az antant erősen bizott Svájc semlegességének megsértésében. Mi Svájc haderejét a semlegesség védelmében a fegyveres beavatkozásra feljogosítottak tartjuk.

Farsangi tréfa az olasz sajtóban.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) Bécsből jelentik:

A turini Stampa közli a bécsi pápai nunciuszak állítólagos levelét, amelyet unokaöccsének írt.

A levél szerint Bécsben olyan óriási a drágaság, hogy 12 darab tojás 20—22 koronába kerül. A borbély oly horribilis áron dolgozik, hogy a 70 éves nunciusz kénytelen maga borotválkozni a legegyszerűbb életmód

mellett is 100 koronát költ naponként élelmicikkekre.

A Reichspost tudósítója felkereste a nunciust, aki kifejegette, hogy a levél elejétől végig koholmány, egy ideje előtt szélnek eresztett farsangi tréfa. Már az is valószínű, hogy 6 70 éves lenne, holott még csak 60 éves. Sohasem írt levelet unokaöccséhez, már csak azért sem, mivel nincs is unokaöccse.

A német vezérkar esti jelentése.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) A Wolff-ügynökség jelentése 17-én este:

Eltekintve az élénk harci tevékenységtől Beaumont mellett, nyugaton nincs különös esemény. Keleten Smorgontól délre a harci tevékenység élénk. Újabb támadások nem történtek.

Francia- és Olaszország külön békéje.

Budapest, január 17. (Saját tudósítónktól.) A Münchener Post svájci jelentése szerint Gallaux Franciaországnak és Olaszországnak Nemzetsséggel való külön béke ügyében fáradozik. Ugy látszik, hogy az antant körében érdekellentétek merültek fel.

Tarnay hangverseny Csillag Terézzel Nagyváradon.

A Vörös Kereszt Egylet vezetőségének elhatározása folytán ismét nagyváradi művészesebbemben lesz része a váradi közönségnek.

Február hó 2-án a Vörös Kereszt meghívására Nagyváradra jön Tarnay Alajos az országos híri zongoraművész s a vármegyei házi dísztermében művészi hangversenyt tart. A Vörös Kereszt Egyletnek, mely a hangversenyt rendezi, a művész előkelő neve mellé konganiális partnerül Csillag Terézt, a nemzeti színház tagját sikerült meggyermezni, a ki páratlan művészetével szavakat fog előadni.

Az egész hangverseny jóvóméltóságára jótékony célra a nagyváradi rokkantak segélyezésére megy. Az előadás, melyet d. u. 5-6 ig tea előz meg, a vármegyei házi dísztermében pont 6 órakor kezdődik.

A hangverseny Pally Lajosné kivül megtalálta a maga kultúrpartifogóját, a minden művészi célért dolgozó főispánt, Cziffra Kálmánt, aki a Vörös-Kereszt érdekében annyit és oly sokat tett. Tarnay művésze, Csillag Teréz hervadhatatlan kiváltsága és egy műveléssel megáldott főispán buzgólkodása nagy művészi eseményévé fogják avatni a február második Tarnay hangversenyt, melyből a Vörös Kereszt áldásos erőforrásai gyarapodnak ismét.

Lappáliák.

Most jelent meg a magyar könyvpiacra a híres szabadkőműves regény, a „Lappáliák”, amely címével ellentétben épen nem mindennapi dolgokról szól.

A kicsinyes dolgok, unalmaságok tényleg nem valók szemünk elé, de fontos most minden, ami ez előtt unalmas, hétköznapi probléma volt. Teszem a cipőtalpat, amelyről alább néhány lírai sor zeng.

A cipőtalp! Ma elérhetetlen magasságban lebeg felettünk, mint Zwack „Uicum”-ja az szürkék égen, vagy mint a ki-világított, magas balkonok műszere, műmodern posták fantáziájában, vagy mint elszabadult piros léggömbök fölfelé bámult gyermekök sóvárgó szemében.

Ki hord még közülünk, szegény emberek közül hamisítatlan cipőtalpat s ki juthat majd hozzá, ha most visszt hőröcögje lezszakad lábáról? Már sűrű szagok, lapos pléhszivek, keszke bűrpántok borítják az új talpat, az új cipők talpai pedig turfával, barna földdel töltött viaszos vászon, amely ha elszakad, kihull belőle a por, mint a klepszidrából a finom hamvak.

A cipőkön a bűrtalp ritkább a fehér hullónál. Elmetéltük már a gépzijszainkat, csiszogtattuk régi bűrtalpaikat s alázatosan kértük a cipész urakat, hogy legyenek kegyesek ezekből megtalálni lyukas lábgyűlkeket. A számla így is rettenetes volt. A szabó azt állítja, hogy nem készíthet jobb szövettel ruhát 400 koronán alul, mert a szövet méterje 80 koronába kerül. Miért? Mert a gyáros a polgári szükségletnek átadott gyapjuba beleszámítja az ő túlfizetését, azt is, amelyet a hadsereg részére szál-

lított gyapjával túlfizetett. Ilyen handicap-pal indul a gyapju utnak a közvetítők során keresztül, míg végre az utolsó közvetítő 80 koronáért adja. Rettenetes.

Síno, az ismeratlenség homályából felbuktan a pécsi rendőrkapitány s előterjesztést tesz a polgármesterhez, amelyben a háborné áruzsora megfokozására bejelenti, hogy a c'pő és ruhakészítés árát megmaximálta az esetre, ha maga ad a közönség anyagot a készítéshez.

Hát ez okos dolog. Valahonnan, a bűrdívány hátából kerítünk egy kis talpacskót, s bűrtalppal tiporhatjuk ezt a keserű levében forgó sárgolyót. Ruhaszövet pedig? Istene, csak nem minden szövethereskedő él a rablásból?

Az élelmiszerek hatósági árai.

Nagyvárad város törvényhatóságának területére a közlekedés zavartalanosságának biztosításához fűződő érdekből az élelmiszerek követhető legmagasabb árait az 1917 évi január hó 15-től 31-ig terjedő időben a következőkben állapította meg a hatóság:

Marhahús I. rendű 1 kiló 8.—. Marhahús II. rendű 1 kiló 7.80. Marhahús nővendék 1 kiló 7.—. Marhahús kócsor 1 kiló 8.10. Borjúhús hátulja 1 kiló 8.—. Borjúhús eleje 1 kiló 7.60. Bíranyhús 1 kiló 5.60. Sertéshús 20 deka nyomtatékkal 1 kiló 7.—. Sertéshús nyomtaték nélkül 7.40. Sertéshús füstölt sovány 1 kiló 9.20. Sertéshús füstölt csontos 1 kiló 8.60. Kolbász füstölt 1 kiló 9.60. Kolbász friss 1 kiló 8.—. Dabreceni kolbász főzve 1 kiló 12.—. II. rendű füstölt kolbász 1 kiló 8.—. Szalona nyers zsirnak való 1 kiló 9.60. Szalona füstölt 1 kiló 10.—. Szalona pörkölt, paprikázott 1 kiló 10.—. Szalona sózott 1 kiló 9.60. Csomage szalona abált 1 kiló 13.—. Háj 1 kiló 10.—. Tepertő préselt 1 kiló 6.40. Sertésszir 1 kiló 12.—. Bőrsajt 1 kiló 7.60.

II. Baromfi: Csirke, rántani való 1 pár 5.—. Csirke sülti való 1 pár 7.—. Tyúk 1 kg. 4.—. Rucsa sovány élő súlyban 4.—. Rucsa, kővér, élő súlyban 1 kiló 5.50. Liba sovány élő súlyban 5.—. Liba, hizott, élő súlyban 1 kiló 6.50. Liba, hizott, koppasztott 1 kiló 6.80. Libaszir 1 kiló 14. K.

III. Hal és vad: Ponty fél kiló súlyig 1 kiló 4.—. Ponty fél kilótól 1 kiló súlyig 1 kiló 5.60. Ponty 1 kiló súlyon túl 1 kiló 6.—. Csuka élő 1 kg. 5.20. 1 kiló súlyon túl 6.—. Apró halak 1 kg. 2.40. Cigányhal és kárász 1 kiló 4.—. Nem élő hal 25 százalékkal olcsóbb.

Nyul 1 db 5-6, Fácán 1 db 5-6 korona.

IV. Tej és tejtermékek: Tej, teljes 1 liter piacon —64. Tej, teljes, 1 liter házhoz szállítva —68. Tejfel 1 liter —. Tehénturó 1 kiló 2.40. Juhturó 1 kiló 3.20. Gomolya 1 kiló 2.80. Teavaj 1 kiló 13.—. Liptói turó 1 kiló 8.50.

V. Liszt és kenyéreműek: Buzadara és nullásliszt 1.06. Főzöliszt 1 kiló —70. Buzakenyérliszt —50. Rozsliszt 1 kiló —52. Kenyér kenyérlisztből péknél 1 kiló —48. Kenyér kenyérlisztből viszontelárusítónál —50. Kenyér fehér főzölisztből péknél —68. Kenyér fehér főzölisztből viszontelárusítónál —70. Kalács fehér nulláslisztből cukrásznál és péknél 1.06. Kalács fehér nulláslisztből viszontelárusítónál 1.06.

VI. Cukor, kávé és só: Cukor süveg visz. elár. 100 kg. 118.25. Cukor süveg kicsinyben 1 kiló 1.24. Kockacukor dobozban visz. elár. bttó 5 kg. 100 kg. 121.25. Kockacukor ládában visz. elár. nettó 50 kg. 124.75. Kockacukor kicsinyben bttó 5 kg. 1 kg. 1.26. Kockacukor ládában nettó 50 kg. 1.30. Cukorliszt dobozban visz. elár. 5 kg. 100 kg.

bttó 121.25. Cukorliszt kicsinyben bttó 5 kg. 1 kg. 1.26. Cukor kristály visz. elár. 100 kg. 118.25. Cukor kristály kicsinyben 1 kg. 1.24.

Kávé nagybari eladásnál 50 kg.-tól teljebb: Robusta kávé 1 kg. 9.10. Mindennemű Santos, Java és kávépörkölt 9.70. Finom kék kávék 11.—. Finom maragony kávé 12.—. Közönséges pörkölt kávé 12.—. Finom pörkölt kávé 13.20.

Kicsinybeni eladási ár: Robusta kávé 1 kg. 10.—. Mindennemű Santos, Java és kávépörkölt 10.80. Finom kék kávék 12.20. Finom maragony kávé 13.20. Közönséges pörkölt kávé 13.20. Finom pörkölt kávé 14.60.

Só nagybari eladásnál. Nagybari ár legalább is 50 kg. egyszeri vásárlásnál: 1. alak és darabsó 100 kg. 24.64, 2. durván őrölt só zsák nélkül 100 kg. 26.04. zsákkal együtt külön a só ára 100 kg. 24.64. zsák darabonként 2.70, 3. Finoman őrölt só zsák nélkül 100 kg. 26.54. zsákkal együtt külön a só ára 25.14. zsák darabonként 2.70 kor.

Só kicsinybeni eladásnál 1. alak és darabsó 1 kg. 28, 2. durván őrölt só 1 kg. 30, 3. finoman őrölt só 1 kg. 32 fillér.

VII. Gyümölcs: Alma 1 kg. 1.50 kor.
VIII. Szárazfözelék, tojás, zöldség stb.: Bab száraz 1 kiló —76. Borsó száraz 1 kiló 1.40. Lencse 1 kiló —. Kóleskása 1 kiló —. Tojás 1 db. —32. Sárgarépa 1 csomó 24.40. Patkószalva 1 csomó 24.40. Kalarabé 1 db. —12—20. Vöröshagyma 1 kiló —85. Foghagyma 1 kiló 5.—. Fajeskáposzta 1 fej —12—24. Burgonya 1 kiló —26. Kalkáposzta 1 faj —20—100. Vöröskáposzta 1 fej —20—40. Retak fekete nagy 1 db. —10—20. Gomba (csiperke) 1 kg. 8.—. Tongeri szemes 1 liter —30. Dió 1 kg. 5.—.

Adományok a nőegyletnek.

A biharmegyei és nagyváradi nőegylet Erzsébet leányárvaháza és Lujza Otthon javára a karácsonyi ünnepek alkalmából a következő adományok folytak be: Niadermann Antalné 5, dr. Géher Lambert 10, Krámer Olga 5, N. N. —20, Rosenzweig 1, öz. dr. Márkus Lászlóné 5, öz. dr. Korostein Lajosné 5, Kereszty Kornél 10, Benedek cukorka üzlete egy doboz cukorka, Aszódi Mihályné cukorka, Lőrincz Mór 1, Molnár 2 pár harisnya, öz. Géher Antalné 3, öz. Grünwald Henrikné 20, Stáhlendler Károlyné, Bisztereczky Iráné, Istvánffy Sándorné, öz. Kövér Iráné, Tany Ediréné, Tordai-Molnár Gizáné 2—2, Laszky Arminné 5, dr. ifj. Zsigr Miklósné 3, dr. Miklóczy Ferencné 10, öz. Ridi Ödöné 40, Schütz Albertné 5, Nagyvárad Agrár Takarékpénztár 10, Pásztor Istvánné 5, Steiner Viktorné 4, Pozsipp Gáza, Tonk Emil, dr. Bura Jánosné 3—3, Nadányi F., Bardos Ferenc Fráter Sándor, Dajka Ambrusné, Kakas Istvánné, dr. Pácz Sándor, Tamcsik Rózsi, B. Sz., N. N., N. N., N. N., Dabreczyné 2—2 kor., Aberle Ottó, Domokosné, Farkas Ferencné, B. Keszenbaum Juliska, Juricskay László, N. N., Martos József, Rás Helén, Slobert Ella 1—1 kor. Öz. Géher Antalné gyűjtése: Aszódi Mihálytól cukorkákat, Benedek testvérek 1 doboz cukorkát, Lőrincz Mór apró játékokat adott a karácsonyfára, öz. Géher Antalné 32 kg. vágott káposztát, Fröhlich mézeskalácsos mézeskalácsot, Mezey Vilma ugyanazt és befőttöt, öz. Nagy Ödöné kávé, cukrot, tejet, Markovits Antalné almát, öz. Grünwald Henrikné befőttöt és 4 koronát, öz. Krausz Samuné lisztet, diót, szilvát, cukorkát, süteményt, egy ismeretlen 3 koronát, öz. Bulgyovszky Józsefné 3 koronát. Ezenkívül az árvaház kapott a biharmegyei tűzifaárúró r. társaságtól 20, a Lujza Otthon is 20 méter tűzifát. Mely adományokat hálás köszönettel nyugázza az egylet elnöksége.

Ésküdték februárban.

A törvényszék Ember Gáza elnöklésével (Sáros Barna és Gyenge Béla bírák, Szokolay Gyula dr főügyész, Medvigy Gábor dr ügyvéd, Alliquander Kálmán dr jegyző) tegnap sorolta ki a február 3 től 16 ig terjedő időszakra az esküdtéket.

Rendes esküdték: Horváth Frigyes pü. számellenőr, Boros János dr ügyvéd, Steitner László építő-mester, Kiss János kocsigyártó, Láposy Lajos megyei irodatitizs, Kencz János földmives (Nagyszalonta) Koltz János dr ügyvéd, Kápolnay Gyula ny. r. biztos, Földeh József műszaki-állásos, Kelenmen Kálmán ny. f. adóhivatali főnök, Schreiber Izidor nagybértő (Nagyszalonta), Kezerecs Sándor földmives (Nagyszalonta), Rózsavölgyi László földbirtokos (Bihar), Czeglédy Lajos écs (Biharkeresztes), Nagy János földmives (Nagykeresztes), Hró Sándor földmives (Nagyszalonta) Nizzalovszky Sándor elnökhelyettes, Tamás Gyula ny. jegyző, Jámbor Sándor földmives (Nagyszalonta), Komáromi József ny. máv. mozdonyvezető, Pogácsás György városi számtitizs, Vitan Árpád pü. számtitizs, Rich Jakab ny. p. ellenőr, Mikussay József tanító, Lang Sándor fakereskedő, Fabian Lajos tanító, Szentiványi Károly malomtulajdonos (Tenke), Ifj. Karger Sándor kereskedő, id. Lakatos Lajos gőzmalomtulajdonos, Hollós Mihály bankhivatalnok.

Póteskdték: Földi Ignác irnok, Friedländer Hermann kalapgyáros, Kámpál Gábor magánzó, Kerekes Elek bankpénztáros, Zsembinszky János écs, Viranyi Gábor ny. tanító, Ujváry József órágtárs, Kezste István háztulajdonos, Janurik István asztalos, Voszka Ferenc magánzó.

HIREK

* Frigyes főherceg kitüntetése.

A hivatalos lap közli: A király megengedte, hogy Frigyes főherceg tábornagy a porosz királyi pour la merite rendhez a neki adományozott díszfalu bot elfogadja és viselje.

* **Janossy Gyula főkapitány-helyettes hivatalában** Janossy Gyula rendőrfőkapitány-helyettes tegnap délelőtt elfoglalta hivatalát, átvette a bünygyi osztály vezetését. Reggel 9 órakor Gerő Árpád főkapitány vezetés alatt megjelent a főkapitány-helyettes szobájában az egész tisztikar. A főkapitány üdvözölte a visszatérő Janossyt és átadta a bünygyi osztály vezetését, amelyet az utóbbi időben ő látott el. Janossy Gyula szép szavakban köszönte meg az üdvözlést és megígérte, hogy igyekezik fog továbbra is megfelelni a hozzáfűzött reményeknek.

* **Katonai kitüntetés.** A hivatalos lap közli, hogy a király szentmiklósi és óvári Pongrácz Artúr 1. huszárezredbeli ezredest a Lipót rend hadiékítményes lovagkeresztjével tüntette ki.

* **Elítelt árdrágítók.** Czeglédy István rendőrbíró Bró József elbárása alapján a következőket ítélte el árdrágításért. Cz. Pingye Lászlóné kofát ki a vöröshagymát 85 fillér helyett 1 koronáért adta, 50 koronára, Weisz Mayort, ki a burgonya kilóját 26 fillér helyett 40 fillérért adta, 50 koronára, Ötvös Jánost és Pántya János szintérogányokat, akik Weselényi Jánosnak díghust adtak el s aki azzal védekezett, hogy a kutyáknak vette, 100-100 és 50 koronára. Elítelt ezenkívül egy kereskedőt szappandrágításért 100 koronára.

* **Az Urak Mária-kongregációjára** ma délután fél 7 kor tartja rendes összejövetelét; fél 6 kor magisztrátusi ülés.

* **Ifj. Teleky József lemondott mandátumáról.** Budapesti tudósítók jelentik: Ifj. Teleky József képviselő lemondott mandátumáról s egyúttal nyilatkozatot tesz közre, amelyben tiltakozik az ellene felhozott vádak ellen. Kijelenti, hogy évek óta mint kereskedő és iparos ember dolgozott egy hírneves cég szolgálatában, becsületes munkának szentelte minden idejét.

* **A Kath. Népszövetség vasárnapi ünnepélyére** nagyban folytak az előkészületek. A rendezőség olyan változatos, magas színvonalú műsort állított össze, amely múltán kelt a legszélesebb körökben nagy érdeklődést. A 70. gyalogeszered jeles zenekara fogja megváltani és barokkszerűen az ünnepélyt s szonfálit közben is egy pompás zeneszámmal szerepel. Az ünnepi beszédet Mellau István tanítóképzési tanár fogja tartani, a kinek szónoklata az ünnepély egyik legértékesebb részének ígérkezik. Nagy érdeklődéssel várják a két művésznőt, dr Krüger Aladárné és S. Nyisztor Albertné énekesnőit. Dr Krüger Aladárné a nagyváradi művészeti-kezdő közönségnek ünnepelt kedvence; most föllép hasonló művészi tehetséggel megáldott nővére, S. Nyisztor Albertné heratyóújfalusi járásbíró neje is, a kinek pompás hangja és énekudása méltán fog feltűnést kelteni. S. Nyisztor Albertné egy énekszámot egyedül, egy másikat nővérével, dr Krüger Aladárnéval együtt fog előadni. A zongorakísérletet Resch Mihály, a jeles zene-tanár fogja ellátni az ő ismert művészetével. Az ünnepélyre a meghívók szétküldése folyamatban van, s ki meghívóját tévedésből meg nem kapta, forduljon a Népszövetségi Osztón gondnokához. Fenn-tartott helyek előre megvásárolhatók esténként a Kath. Kőr házassági hivatalában.

* **Írás-olvasás vizsgák a megyében.** Az 1918 évre szóló országgyűlési képviselő névjegyzéknek kiigazítása a törvény szerint minden év március havában befejezendő. Ezt megelőzőleg, tehát még február havában minden megyében meg kell tartani az előirt irni olvasni tudást igazoló vizsgálatokat. E vizsgálatok megajátására Bihar-megye közigazgatási bizottsága 1918 ben két évre szóló megbízatással álladót bizott ágót alakított s most utasítás ment ezeknek a bizottságoknak, hogy az írás-olvasás vizsgák megtartására a szükséges intézkedéseket sürgősen tegyék meg, hogy a vizsgálatok február havában befejezést nyerhessenek.

* **Kiviszik a petroléumot.** Falusiak, akik élelmiszereket hoznak Nagyváradra, újabb furfanghoz folyamodtak, hogy petroléumot vihessenek haza. Tojást, turót, vaját, csibét csak úgy adnak a rendes vásároknak, ha azok petroléumot adnak nekik. Egy liter petroléumért négy tojást is kínálnak, ami 1 korona és 40 fillért képvisel. Ajánlanak csibét is, de érte rizkségét, borsót, babot, lencét kívánnak. A legtöbbje pedig cukrot és lisztet követel, nem pézst. Persze, nehezen megy ez a csereszlet, sokszor meg meg is akad, mert nincs már olyan bőven semmi, se petroléum, se liszt, se cukor s a niacstelenség ül hossznapot nálunk.

* **A Gazdasági és Iparbank** 1916. évi mérlegét lapunk utolsó oldalán találják olvasóink. A kitűnő pénzügyi múlt évi beszámolója ismét örvendatos tanúságot tesz arról a fontos közgazdasági tevékenységről, amelyet a Gazdasági és Iparbank derék igazgatósága és különösen Ternyei Antal vezérigazgató kifejtett s amely, dacára a háborúnak, ez évben is fényes eredményt mutat. A feltűnően szolid, körültekintő vezetés eredményezte, hogy az 1916. évi tiszta nyereség harmadfélszázszáz koronára rug. Ennek a példás vezetésnek elmaradhatatlan természetes következménye a kiváló pénzügyi iránt évről évre fokozódó bizalom és elismerés. A Gazdasági és Iparbank rendes közgyűlését január 28 án délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében.

* **Adakozzunk a vak katonáknak!** Csapatunk győztes harcokban az egész világ előtt fényes bizonyítékát mutatták meg a magyar nép hazaszeretetének. A hazáért bármilyen áldozatot meghoznak, föl-áldozzák életüket, mindent, hogy a végleges győzelmet biztosítsák a magyar nemzetnek. A vak katonák szemük világát áldozták föl a hazáért legnagyobb kincsüket adták oda a magyarság létéért folytatott nagy küzdelemben. Értük hozták az áldozatot, kik nem ismerve a csaták borzalma, a hivatalos jelentésekből olvastuk hős katonáink dicső tetteit. Hozzunk mi is a vak katonáknak némi áldozatot, nagy veszteségüket pótolni már ugysem tudjuk, legalább enyhítsünk valamit fájdalmukon, melyet a vakság okoz nekik. Adakozzunk a vak katonáknak! A Tiszántúl szerkesztősége rendszeresen folytatja a gyűjtést a vak katonák javára s a beküldött adományokat a Hadségélyző Hivatalhoz továbbítja.

Lánczy Ferenc 20 koronát küldött szerkesztőségünkbe a vak katonáknak, özv. Csapraghy Lajosné halála alkalmából koszoru megváltás címén. Az összeget a Tiszántúl gyűjtéséhez csatoltuk, mely ezzel az adománnyal 3534 korona 37 fillérre emelkedett.

* Az a huncut kéményseprő!

Nem a Komor Gyula kedélyes vigjátékáról van szó, amely a fenti címre hallgat, hanem egy nagyváradi kéményseprőről, aki szintén elég kedélyes volt ahhoz, hogy a seprgetés örömeit a hasznossal kösse össze és a kéménybe akasztott tüstől hirt a hóna alá csapja. A Pál utcán egy óragvám-szedő kéményre kapott rá Gulyási Péter kéményseprő, úgy hogy lassankint 2 hátulso sonka, egy szál kolbász és egy vágás szalonna üres helyre vigyorgott rá a szerencsétlen tulajdonosra. A rendőrség nyomozott, s Bott György detektív kinyomozta a tettést egyik titra a fenti kéményseprő személyében. Kihallgatása alkalmával azt adta elő, hogy hufslére volt éhes, mivel a hadikoszt nem elégíti ki az igényeit. A rendőrség embereit nem hatotta meg a szivhészölő érválás, hanem megindították az eljárást az inyene kéményseprő ellen.

* **Erdélyi lovak és járművek elárverezése.** A nagyváradi magyar kir. honvédkerületi parancsnokság 32365-H. 1916 számú rendelete folytán közhírré tesz, miszerint a Brassóból elhajtott lovak és járművek, melyek hadiszolgálatra alkalmasnak, folyó hó 25 án délelőtt 10 órakor a magyar kir. kolozsvári honvédkerületi kö-lőltméay parancsnoksága által a Riklovsky-uti honvéd tüzérlaktanyában nyilvánosan elárvereztetni fognak. Nagyvárad, 1917 január 16. Rimler Károly, polgármester.

* **Zimmermann bécsi utja.** Bécsből jelentik: Zimmermann német államtitkár 20 án, szombaton Bécsbe érkezik, hogy a királynál bemutatkozzék és azután Czernyn-nel tanácskozzék.

* **Merán gróf Felső-Ausztria helytartója.** Bécsből jelentik: A király Merán grófot, Bukovina kormányzóját Felső-Ausztria helytartójává nevezte ki.

* **Szülésznői tanfolyam Nagyváradon.** A nagyvárad m. kir. bábái és pezde igazgatósága a megyében való kihirdetés céljából értesítette tegnap Biharvármegye alispáni hivatalát, hogy az évenként tartani szokott szülésznői tanfolyam az évben február 15 én kezd meg előadását. Beiratkozni lehet február 1 től 12 ig.

* **Sírkereszt a katonáknak.** A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság hadisírfelügyelősége kegyeletos célt szolgáló átirattal intézett tegnap Biharvármegyéhez. Közli a hadisírfelügyelőség, hogy a polgári temetőben eltemetett harcosok hadisírját sírkereszttel szándékozik ellátni, ezért arra kéri az alispánt, hogy legkésőbb január 30 ig jelentse be rá, hogy a megye területén lévő polgári temőkben hány olyan jelteles sír van, amelyben katonák pihennek.

* **Megkerült karperec.** A Kath. Kőr keddi vetítő előadásán elveszett piros köves vékony arany karperecet Czeglédy Miklós ur megtalálta a lapunk kiadónivalában átadta, ahol tulajdonosa átveheti.

* **Hol kapható petroleum?** Tudatom mindszikkal, akik még január hóra szóló petroleumjegyre esedékes petroleumot nem kapták meg, hogy petroleum járandóságukat a hó 17 től, illetve mártól kezdődőleg Fűredi Janka Liget u ca 76 Blum Lipót Holdvilág utca 11. Klein Elemér Szent János utca 28, Klein Pálné Noga utca 4, özv. Mózsa Farkasné Gyllányi utca, Wiener Zsófia Várkapu utca 4, özv. Blum Zsigmondné Gyár utca, Kohn Neumann Albert Szarvassor 11. özv. Farkas Salamonné Beóthy Odón utca 34, Klein Abrahám Rákóczi ut 55, Spitz József Bajza utca 2, Kohn Józsefné Lovas u ca 18, Molnár Istvánné Kertész utca 7, Roth Dániel Gyllányi utca 4, Bleier Antal Várkapu utca 2 Löwy Mór Gyllányi utca 33, Szabó Lajos Halász utca 8, özv. Kádár Jánosné Rákóczi ut, özv. Kasz Józsefné Kőlcsevári utca 112, Rosenfeld Salamon Hevesi telep, Kovács Ignác Laktos utca 19, Weiss Mór Kálvária utca 10, Sonnerwirth Mózsa Gyár utca 48, Sternberg Salamon Bányasor 37, Roth József Széles utca, Vasvári Zsigmond Korház utca 48, Lergyei György Rét u. 22, Zuckermann Ignác Fűzes u 35, Moskovits Irma Téglavető utca 14, özv. Issák Józsefné Bányassor 25/12 Schwarz Farkas Szent János u. 52, özv. Boros Imréné Ferenc u. 2, Torjai Károly Rákóczi ut 41, Reich Sándor Fia Jenő Szent János u. 39 ifj. Karger Sándor Vizvezeték u. 36 Korbuoz Péter Vizvezeték u. 20, Ryth Gyuláné Korház u. 63/12, Adler Mária Halász u. 14, Klein Lajos Rét u. 177, özv. Bücher Ignác Szaniszló u. sorok, Klein Mózesné Halász u 227, Domokos Sándor Halász u. 16, Fodor Gábor Keskeny u. 2, Rosinger Márton Halász u. 43, Vurát József Rákóczi ut 7, Katz Márton Széles u. 14, ifj. Uimann Lajos Nagypiac tér, Glodics Sándorné Temető u. 423 Weiss Emánuel Szaniszló u 33 Petrovics Mihály Rákóczi ut, Perl Mór Rákóczi ut 53, Cser József é Bányasor 9, Gapa Józsefné Fűzes utca 27 cégenél megvásárolhatják. — Folytatólagosan beérkezendő és árusítása alá becsújtandó további petroleum mennyiségről a közönséget esetről esetre külön hirdmény útján fogom értesíteni, úgy, hogy e hó folyamán az esedékes petroleum mennyiséget mindenki megvásárolhatja. Nagyvárad, 1917. január hó 16 án. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

* **A könnyelmű asszony.** A Vigadó eredeti ujdonsága. Magyar művészek magyar tárgy eredeti társadalmi színművet, játszanak el ma a Vigadó mozgószínház vásznán. „A Könnyelmű asszony” című darabot mutatják be ma. Az ujdonság érdekessége Deesey Alfréd rendezése mellett, hogy egy 6 éves kis művész: Lakos Edith, a fővárosi asinpadok ünnepelt baba primadonnája alakítja az egyik vezető szerepet, a többi szerepét is elsőrendű művészek. A szenzációs ujdonságra felhívjuk a közönség figyelmét. Előadások d. u 5, este 7 és 9 órkor. A darab csak csütörtökön és pénteken lesz műsoron.

* **Köhögés, hurut, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas féle hurut szeletke.** Ára 1 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv te kapható.

Egy ügyes szolid leány Tátray kézimunka üzletében felvétetik.

* **Megfagyott széltől kivörösödött arc, orr, kéz ápolására és fehéritésére gyors és biztos hatású a Harmatlej-crème és hozzávaló szappan.** Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi ut 7/B. Telefon 13—02.

Ör felvétetik a Fekete Sashoz. Jelentkezni a gondnoki irodában. Sas passage 24 számú lépcső.

Beraktározás!

Áruk, butorok, termények stb. rövidebb hosszabb időre való beraktározására megfelelő helyiségek, ezeken kívül boros- és száraz-pincék, istállók, kocsiszínek is állanak rendelkezésre. A beraktározott tárgyakat tűz-és betörés ellen biztosítjuk. Közelebbi felvilágosítással szolgál a

Fekete Sas és Zöldfa Rész.-Társ. beraktározási osztálya.

Iroda: Sas-passage, 24. sz. lépcső. Telefon 1400.

SZÍNHÁZ

Heti műsori

Csütörtök: Zsuzsi.
Péntek: Zsuzsi.
Szombat délután: Szibil.
Szombat este: Négy a kislány.
Vasárnap délután: Egy magyar nábob.
Vasárnap este: Zsuzsi kirasszony.

ZSUZSI.

Paraszt vigjáték 3 felvonásban.

Irtá: Barta Lajos.

Nemrég aratott elég szép sikert Barta Lajos a Szerelem című darabjával; nyomban utána friss babórokért jelentkezik ismét, még pedig most „paraszt vigjátékkal”, a hogy a meglehetősen hitelesített népszínmű elnevezést helyettesíti.

A nagy sietség azonban nem bizonyult jónak. Zsuzsi sikere, de belső értéke sem közelíti meg távolról sem Barta első darabját.

A téma olyan, hogy abból egy Gárdonyi Géza a magyar népléleknek pompás ismerője, talán tudna szindarabot írni, de más semmi esetre sem. Zsuzsi fiatal özevgyaszszony, a ki elhatározza, hogy másodszer csak „állami emberhez” megy feleségül, mert annak nem kell annyit gyötörődnie és ha megbetegszik, megöregszik vagy meghal, ott a biztos nyugdíj. A szerelem azonban

erősebb minden szép elvnel: Zsuzsi asszony beleszeret egy köfejőbe, ahhoz is megy minden akadály dacára. Eanyi a három felvonás mesője.

Barta az első felvonásban nagyon jól indítja meg a cselekményt, úgy hogy érdeklődéssel várjuk a folytatását. A folytatás azonban az érdeklődést fokozatosan lehűti. A szereplők mindíg többet beszélnek, mindíg többet ismételnek és alig történik valami. Az is csupa epizód. Néhol majdnem unalmassá is válik a darab, amin szerencsétlenségre azsal is próbál segíteni a szerző, hogy csak a karzatnak való kiárolásokkal derítse fel a hangulatot. Ez már erősen a jóízűbe ütökök. A harmadik felvonásban minden cselekmény hiányzik: egyszerűen az összerördült szerelmesek kibékülnek. Az egész jó lenne egy három folytatásos tárcának, de három felvonásos vigjátéknak, még paraszt vigjátéknak is sok.

A dialóg az első felvonásban eleven, tovább az is lassan ellanyhul s csak néhol csillan fel egy kis élénkség. A darab népies nyelve meglehetősen erőltetett keveréke a bihari és a szegedi, együttesen sohasem hallott tájszólásnak. Érzik rajta, hogy amolyan kávéházi népieség.

Általában a darab egy tehetséges íróak elcsített alkotás, amelyet az első sikertől elkápráztatva, tulkorán adott át a nyilvánosságnak.

A nagyvárad szereplők iránt a szerző hálás lehet. A mi csak érték a darabban, azt itt mind felhasználták, kikutatták, érvényre juttatták. E. Kovács Mariska ez ő kivételes művészi tehetséget, alkotó és jellemfestő képességét a maga teljességében ragyogtat. Zsuzsi szerepét lehetetlenség jobban játszani, mint a hogy azt tegnap Kovács Mariskától láttuk. Mindenben méltó partnere volt Tóth Elek. Igazi magyar parasztot vitt színre, magyarosabban játszva szerepét, mint a hogy az meg volt írva. Keitfejk együttes játéka, pompás alakításik leg többször még a darabnak lassu menetét is feledtetik. Jóízű két alakítást nyújtottak Dózsa István és T. Pogány Janka. Rakosi és Szilagi maskájukkal arattak tap sokat kis szerepükben is. Zsoldos, Ivárfi, Ternai kisebb szerepekben ügyeskedtek. A rendezés jó, a tulhoszu felvonásközök talán kerülhetők volnának. —r.

Biller Irén Kassán. Kassáról írják, hogy Biller Irén, a kassai társulat egykori közkedvelt szubrettje ismét visszaszerződött Faragó Odón társulatához. Első fellépte Kassán, a Csárdáskirálynő címszerepében lesz. Egyebekben Biller Irén nevét a színlapok rövidesen így fogják jelölni: F. Biller Irén. Az F. betű annyit jelent: Faragóné.

Zsuzsi és a hét műsora. Mint arról lapunk más helyén bővebben számoltunk be, a közönség megérdemelt elismerésével fogadta Barta Lajos Zsuzsi című paraszt vigjátékát, amely az elért sikerhez méltóan, a hét szombatjára tölti be a műsort. Szombaton délután már Szibil kerül színre, s mindíg szívesen látott kedves operette, mely ez alkalommal azt a meglepetést is szerzi a publikumnak, hogy Petroff hadnagyot Perényi Kalmán játssza, aki a Szibil bemutatóján is már sikert biztosított ennek a szerepnek. Szombaton este a Négy a kislány tölti be a műsort és a kacagtató, ötletes paródia két-

ségtelenül nagyra van köszönetet fog von zani. Vasárnap délután a Jókai klasszikus regénye, Egy magyar nábob kerül színre a címszerepben Bihari Akossal, míg este Zsuzsi kisasszony, a közkedveit operette bizo gyára felt házzal fejezi be a hatot.

IRODALOM

A Külügy-Hadügy mai száma a szo koitnál is nagyobb terjedelemben, más be osztással jelent meg. A lap eljén vannak a külpolitikai, hadügyi, a katonai igazság- és katonai egészségügyi dolgozatok, valamint a Külügy-Hadügynek az állisztek érdekében tett javaslatai. Ezek Lányi Bertalan v. b. t. t., Szilágyi Lajos dr orsz. képviselő fő szerkesztő, Szokolay Kornél, Földes Artur dr., Szepess Lajos dr és Ertl János dr hon véd tőrsorvos tollából erednek. Rendkívül gazdag a lap hírvirata, amely most az ed- dig külön rovatokban megjelent hírviragot is tartalmazza. Változatlan maradt a Kato- nás Testnevelés és a Katonai Tanácsadó rovat. Az előbbiekben Nagy Béla dr tartal- mas cikke foglal helyet, az utóbbit Tolcsvai Nagy Barna dr szerkeszti aprólékos gondos- sággal. Ezeken kívül közli a lap a honvéd és közös Rendelési Közlönyök tartalmát, ami a katonák párálan érdeklődését váltja ki. A világháboru naplója pedig a lap végére ke- rült. A lapnak ez az új beosztása az olvasó- közönség kívánságára és kényelmére történt és a Külügy-Hadügy tartalmára és irányára nézve változást nem jelent. Előfizetési ára negyedévre 6 korona. Kiadóhivatala Üldői út 11. szám alatt van.

Igazságszolgáltatás.

Felgyújtotta a szomszédja há- zát Papnezeó Valányon Makda Simon na- gyon haragudott a szomszédjára, Breda Tó- ggyerre. Addig vesszékedtek, míg Makda egy- szer felgyújtotta a szomszéd házát. Elfogták a tegnap állott a törvényszék elé a tettéért. A tárgyalás három-négy napig tart, elnöke az esküdtbírósnak Szöllőssy Gyula tanács- elnök, ügyész dr Bolza Alfonz gróf, védő Nagy Mihály dr. A tárgyalásra 48 tanut idéztek be. A vádlott tagad, a tanuhallgatás folyik.

Még egy marhaszóási ügy. A jövő hónapban kerül tárgyalásra a törvény- szék előtt Weisz Samu és társai gyorsított ügye, akiket marhaszózás gyanúja terhel. A vádlottak védője: Fried János dr. A tár- gyalást Szöllőssy Gyula tanácselnök vezeti.

IZSÁK LIDIA

elsőrendű tűzőszalon

Nagyvárad,
Nagy Sándor-u. 1.

Park-szálloda
előtében.

Tűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész tűzőkben egyenes tartók, meiltartók és bakötőkben nagy választék. Tűzőket választás végett vi- dékre is küldünk, tisztításokat és javítá- sokat pontosan elkészítünk. Sziglieti színház művésznéinek egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

VIGADÓ mozgó-színház

Csütörtök
A könnyelmű asszony
színmű 3 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepeken 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

URANIA mozgó-színház

Csütörtök
Az aranyásó titka
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepeken 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

APOLLO mozgó-színház

Csütörtök
Orginska Olga vallomása
dráma 4 felv.

Előadások kezdete: Szombaton, va- sárnap és ünnepeken 8 órákor és hétköznapokon 5-kor.

Heti árjegyzék:

- China ezüst kenyér kosár . . . 4 K
- China ezüst cukor tartó . . . 4 K
- China ezüst vaj tartó . . . 4 K
- China ezüst cukor kosár . . . 4 K
- China ezüst dohányozó készlet . . . 4 K
- Vizes készlet 6 személyre . . . 4 K
- Boros készlet 6 személyre . . . 4 K
- Likőrös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Sörös készlet 6 személyre . . . 4 K
- Tészta készlet 6 személyre . . . 4 K
- Befőttés készlet 6 személyre . . . 4 K
- Teás készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Kávés készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mocca készlet aranyozással 6 személyre . . . 12 K
- Mosdó készlet fayence . . . 10 K
- Fűszer készlet állványal. . . 10 K
- Cigaretta ezüst készlet . . . 10 K
- Ebédő készlet aranyozással 6 személyre . . . 30 K

Evőeszközök, kávéházi felsze- relések, vendéglői felszerelések

Répkerepezés, ablak üvegezés
gyorsan, előnyös árban készül.

KOMLÓS TESTVÉREK
üveg nagykereskedés
Zöldfa-u. 13. Telefonszám 372.

Főszerkesztő: **DR. KRÜGER ALADÁR**
Felelős szerkesztő: **DR. PAPP KÁROLY**

VIGADÓ

mozgó színház

Nagyvárad, Fekete Sas-Passage.

Csütörtök és pénteken

A könnyelmű asszony.

Társadalmi színmű 3 f.
Rendezte Déssy Alfréd.

SZEMÉLYEK:

- Veres bankigazgató . . . Stoll Béla
- Erődy veje bankpénztárnok Thury Elemér
- Flóra, a felesége . . . Krasznay Aranka
- Edith, a leányuk . . . Lakos Edith
- König Flora második férje Forgács Antal
- Kovács aranyásó . . . Szőke Sándor
- Bandi, a fia . . . Somogyi Kálmán

Történik egy nagyobb vidéki városban és Budapesten.

Előadások 5, 7 és 9 órákor.

Rendes helyárákkal!

Meghívó.

A Gazdasági és Iparbank részvénytársaság 1917. január hó 28-án, d. e. 11 órakor tartja saját üzlet-helyiségében

XXVI. évi rendes közgyűlését,

amelyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
 2. Az 1916. évi mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség mikénti felosztása felett való határozathozatal és a felmentvény megadása.
 3. Az igazgatóság kiegészítése.
 4. 9 igazgató-tanácsos választása.
- Nagyvárad, 1917. január 13.

Az igazgatóság.

Mindazon részvényes, aki a közgyűlésen részt akar venni, tartozik a már legalább 3 hónappal előbb nevére átírt részvényeit 3 nappal a közgyűlés előtt az imézet pénztáránál, vagy Budapesten, az Egyesült Budapesti fővárosi takarékpénztáránál, letétbe helyezni.

A Gazdasági és Iparbank részvénytársaság zárszámadása az 1916. évről.

VAGYON				Mérleg-számla.				TEHER			
		K	f	K	f			K	f	K	f
Pénzkészlet				103056	16	Részvénytőke				3010000	—
Váltó-tárca				7267895	17	Tartalékalap		600000	—		
Jelzálog-kölcsönök				1263944	20	Nyugdíjalap		256000	—		
Értékpapirokkal fedezett folyó- számla- és előleg-kölcsönök				1267754	38	Szechenyi Jenő jótékony-alap		5000	—	861000	—
Értékpapírok				1667615	—	Betétek				3580044	18
Nyugdíjalap értékpapirjai				243972	—	Visszleszámitolás				3597819	79
Ingatlanok				465000	—	Folyószámlai hitelezők				554188	57
						Engedményezett kölcsönök				330215	—
						Átmeneti tételek				54896	40
						Nyereségáthozat a mult évről		48047	35		
						Ezidei tiszta nyereség		243025	62	291072	97
				12279236	91					12279236	91

TARTOZIK				Veszteség és Nyereség-számla				KÖVETEL			
		K	f	K	f			K	f	K	f
Betét, visszleszámitolási és egyéb kamatok				340340	75	Nyereségáthozat a mult évről				48047	35
Adók				82698	48	Leszámitolt váltók, jelzálog, előleg- kölcsönök és folyószámlák utáni kamatok				640035	18
Tiszti fizetések, üzleti költségek, irodabér és nyomtatványok				77734	24	Értékpapír kamatok				77217	06
Összes leírás				17070	—	Házbérjövedelem				35950	25
Tiszta nyereség				291072	97	Leírt követelésekből befolyt				7666	60
				808916	44					808916	44

Nagy-Várad, 1916. december 31-én.

Ternyei Ármin
titkár.

A könyvelésért:
Biró József

IGAZGATÓSÁG:

Beöthy László
elnök.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Balásházy Iván
dr. Cziffra Kálmán

Gerő Ármin
Szatmáry Király Andor

Deutsch K. I.
Kollár Lajos

Dr. Oestereicher Samu
Ternyei Antal
vezérigazgató.

dr. Thury Kálmán